

۱۹۹۴

بامرزا

تربیت

مولف: حبیبہ ناظوری

سرشناسه: ناظوری، حبیبه- ۱۳۶۵

عنوان و نام پدیدآور: تربیت / مؤلف: حبیبه ناظوری

مشخصات نشر: قم: الهام نور، ۱۳۹۴

مشخصات ظاهری: ۸۰ ص. ۵/۱۴ * ۵/۲۱ س.م.

بها: ۶۰۰۰۰ ریال ISBN: 978-600-6947-08-2

وضعیت فهرست نویسی: فیای مختصر

یادداشت: فهرست نویسی کامل این اثر در نشانی:

<http://opac.nlai.ir> قابل دسترسی است.

شماره کتابشناسی ملی: ۳۸۱۳۵۲۵

انتشارات

الهام نور

تربیت

مؤلف: حبیبه ناظوری

تیراژ / چاپخانه: ۵۰۰ نسخه / دژ

قطع / تعداد صفحات / صحافی: رقعی / ۸۰ صفحه / براتی

نوبت چاپ: اول، ۱۳۹۴

قیمت: ۶۰۰۰ تومان

شابک: ۹۷۸-۶۰۰-۶۹۴۷-۰۸-۲

کلیه حقوق محفوظ و مخصوص مؤلف می باشد.

مرکز پخش:

قم/ ۰۹۱۲۲۵۲۱۲۷۸-۰۹۱۲۱۵۱۳۸۱۸

فهرست مطالب

۶	 مقدمه
۸	 مفهوم تربیت
۹	 ساختار آفرینش انسان
۱۱	 عوامل زمینه ساز پیش از تولد
۱۱	 ۱- انتخاب همسر:
۱۲	 ۲- آداب معاشرت:
۱۳	 آغاز تولد
۱۳	 ۱- تبریک و تهنیت:
۱۴	 ۲- استحباب اذان و اقامه
۱۵	 ۳- تحنیک یا کام برداشتن
۱۶	 ۴- پوشش نوزاد
۱۶	 ۵- نام نیک
۱۷	 ۶- عقیقه
۱۸	 ۷- ختنه کردن
۱۸	 ۸- تراشیدن سر نوزاد
۱۹	 ۹- شیر دادن و تاثیر آن در شخصیت فرزند
۲۰	 ادب آموزی و تربیت فرزند
۲۰	 اهتمام در امر تربیت
۲۰	 ۱- توجه به نیازهای اساسی کودک

۲۹	 اصول تربیت فرزند
۲۹	 ۱- آزادی کودک:
۲۹	 ۲- نظارت و مراقبت:
۳۰	 ۳- رعایت مساوات و پرهیز از تبعیض:
۳۲	 ۳- روشهای تربیت فرزند
۳۹	 تربیت در دوران نوجوانی
۴۰	 ۱- نداشتن سرگرمی
۴۱	 ۲- معاشرت و رفاقت‌ها
۴۳	 ۳- پرورش ایمان و مذهب
۵۳	 ۴- آموزش
۶۱	 ۵- تربیت اخلاقی
۶۲	 ۶- فرزند و جامعه
۶۸	 (۷) ارتباط با علما و دانشمندان
۶۹	 (۸) دوراندیشی در کارها
۷۰	 (۹) مشکلات زندگی و راه مقابله با آنها
۷۲	 (۱۰) تسلیم و رضا
۷۲	 (۱۱) پرهیز از دلبستگی به دنیا
۷۹	 منابع

مقدمه

ضرورت تسریع در تربیت فرزندان از دیدگاه امام علی علیه السلام

علی علیه السلام مربی بزرگ بشریت در منشور تربیتی خود به امام حسن مجتبی علیه السلام به این نکته مهم و ظریف توجه نموده و دیدگاه تربیتی گران سنگینی ارائه نموده است؛ آن حضرت فرموده‌اند:

«فرزند دل‌بندم! چون دیدم سالیانی را پشت سر نهاده و به سستی در افتاده‌ام، بدین وصیت برای تو مبادرت نموده‌ام و خصلت‌هایی را در آن برشمردم پیش از آنکه مرگ بشتابد و مرا دریابد و آنچه در اندیشه دارم به تو ناگفته ماند یا اندیشه‌ام همچون تنم نقصان بهم رساند یا پیش از نصیحت من پاره‌ای خواهش‌های نفسانی بر تو غالب گردد یا فریبندگی‌های دنیا تو را بفریبید و همچون شتری گریزان و نافرمان باشی. و به درستی که دل جوان همچون زمین ناکشته است، هرچه در آن افکنند، بپذیرد. پس به ادب آموختن پرداختم پیش از آنکه دلت سخت شود و خردت هوایی دیگر گیرد.»^۱

در قسمت دیگر می‌فرمایند:

«...چون به کار تو چنان پدری مهربان عنایت داشتم و بر آموختن همت گماشتم، چنان دیدم که این عنایت در جوانی‌ات به کار رود و در بهار زندگانی که نیتی پاک داری و نفسی صاف و بی‌آلایش».^۲

هدف نهایی از تربیت فرزندان در نظام تربیتی اسلام بحث اهداف از کلیدی‌ترین مباحث بوده و جایگاه مهمی در آن دارد چرا که بدون داشتن هدف و

۱. نهج البلاغه، نامه ۳۱، ص ۲۹۷.

۲. نهج البلاغه، نامه ۳۱، ص ۲۹۸.

تعیین آن، امکان برنامه ریزی و نیز ارزیابی فعالیت‌های تربیتی به آسانی ممکن نیست. اکنون سوال این است که تربیت فرزندان آن هم در جامعه اسلامی، داشتن هدف‌های الهی بسی مهم و تعیین کننده است در نظام تربیتی اسلام هدف از تربیت چه باید باشد؟ آیا هدف صرفاً تولید نسل و افزودن بر اعضای جامعه است؟ آیا هدف صرفاً پرورش فرزند سالم است؟ آیا هدف نیروی انسانی برای تداوم جامعه اسلامی و به انجام رسانیدن امور آن است؟ و یا اینکه علاوه بر اینها اهداف مهمتر و مقدس‌تری وجود دارد؟ و بالاخره از دیدگاه بزرگ مربی اسلام، علی‌علیه هدف از داشتن فرزند و تربیت آن چیست؟

با نگاهی به دیدگاه‌ها و سیره تربیتی علی‌علیه آشکار می شود که در نظام تربیتی اسلام هدف نهایی از تربیت، رسیدن فرزند به مقام اطاعت و عبودیت الهی است، هدف نهایی، تربیت انسانی است که مطیع پروردگار و تسلیم در استان او باشد. امیرمومنان علی‌علیه در ضمن حدیثی پیش از تولد فرزند، هدف‌هایی از تربیت را به طور غیر مستقیم بیان نموده و به راستی آن حضرت در سفره تربیتی خویش بدین هدف تحقق بخشیده و فرزندان خود را با توجه به آن تربیت نموده‌اند. مرحوم ابن شهر آشوب به سند خود از آن حضرت نقل می کند که فرمود:

«من از خداوند خویش طلب فرزندان زیبا چهره و نیکو قامت ننموده‌ام، بلکه از پروردگارم خواسته‌ام فرزندانم مطیع او باشند و از او بترسند تا وقتی به این صفات با آنها نظر افکنم مایه چشم روشنی من باشند.»^۱